

Petr Parlér

IDEAIFY
idea beauty

Pavel Hrejsemnou

Petr Parlér

Pavel Hrejsemnou

Název knihy: Petr Parlář

Podnázev: -

Autor: Pavel Hrejsemnou

Nakladatel: IDEAILY s.r.o. **Adresa nakladatele:** Na Studních 71, 284 01
Kutná Hora **Web:** www.idealify.cz **E-mail:** info@idealify.cz

Rok vydání: 2024 **Vydání:** První elektronické vydání **Počet stran:** 251 A5

Autorská práva a právní doložky

© 2024 Pavel Hrejsemnou a IDEAILY s.r.o.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována, ukládána v rešeršním systému, ani přenášena jakýmkoli způsobem a v jakékoli formě (elektronicky, mechanicky, nahráváním či jinak) bez předchozího písemného souhlasu autora a nakladatele.

ISBN (PDF verze): 978-80-53028-09-7

ISBN (ePub verze): 978-80-53028-08-0

Upozornění: Informace obsažené v této knize jsou určeny pouze pro vzdělávací a informační účely. I když bylo vynaloženo veškeré úsilí k zajištění přesnosti a aktuálnosti obsahu, vydavatel ani autoři nenesou odpovědnost za případné chyby nebo opomenutí, ani za výsledky plynoucí z použití zde uvedených informací. Čtenář by měl vždy ověřit informace z více zdrojů a přizpůsobit je svým konkrétním potřebám.

Tvorba a produkce

Jazyk: Čeština

Grafický design, návrh obálky a sazba: IDEAILY s.r.o.

Obsah

Obsah	4
Předmluva	7
Kapitola 1: Shledání s císařem	9
Kapitola 2: Pražská katedrála	13
Kapitola 3: Stavitelé a sen	18
Kapitola 4: Zkouška odvahy	23
Kapitola 5: Stíny pochybností	29
Kapitola 6: Setkání s minulostí	35
Kapitola 7: Volba cesty	41
Kapitola 8: Vzkazy z královského dvora	46
Kapitola 9: Pochybnost	52
Kapitola 10: Tajemství kamenů	58
Kapitola 11: Trhlina v srdci stavby	64
Kapitola 12: Tichá zrada	70
Kapitola 13: Ochrana staveniště	76
Kapitola 14: Úklady ve stínech	83

Kapitola 15: Světlo v temnotách	89
Kapitola 16: Osudová zrada	94
Kapitola 17: Návrat ke světlu	100
Kapitola 18: Mezi nebem a zemí	105
Kapitola 19: Zkouška osudu	111
Kapitola 20: Osudová volba	117
Kapitola 21: V tichu mezi rozhodnutími	122
Kapitola 22: Riskantní hra	127
Kapitola 23: Na císařském dvoře	132
Kapitola 24: Hledání kandidáta	137
Kapitola 25: Vážná hra	142
Kapitola 26: Pavučina lží	147
Kapitola 27: Do jámy lvové	153
Kapitola 28: Setkání s císařem	158
Kapitola 29: Čas na rozhodnutí	163
Kapitola 30: Podezření	168
Kapitola 31: Nebezpečná hra	173
Kapitola 32: Spojenec nebo nepřítel	178

Kapitola 33: Hlubší závazky	183
Kapitola 34: Stavba jako zrcadlo osudu	189
Kapitola 35: Na cestě k Rožmberkovi	195
Kapitola 36: Intriky	201
Kapitola 37: Cesta k Václavovi	205
Kapitola 38: Tichá bouře	210
Kapitola 39: Ztracená naděje	216
Kapitola 40: Nebezpečí mezi kameny	221
Kapitola 41: Intriky a zrada	227
Kapitola 42: Na křižovatce moci	233
Kapitola 43: Kruh se uzavírá	238
Kapitola 44: Nové výzvy	243
O autorovi	249

Předmluva

V srdci středověké Prahy, kde se zdá, že čas zastavil svůj neúprosně plynoucí běh, se rozprostírá příběh o jednom z největších architektonických géniů, které historie zná – Petru Parlérovi. Jeho jméno je spojeno s monumentalitou Karlova mostu a majestátem katedrály svatého Víta, dvěma klenoty gotického stavitelství, které dodnes fascinují a inspirují.

Tento román je pokusem přenést čtenáře do doby, kdy se každé kamenné dílo rodilo z intenzivního úsilí a ambicí, a kdy se každé rozhodnutí mohlo stát otázkou života a smrti. Když vstoupíte do světa Petra Parléra, budete svědky nejen jeho mistrovské práce, ale také politických intrik, osobních dramát a velkých historických událostí, které formovaly středověké České království.

Na stránkách této knihy se setkáte s nezapomenutelnými postavami – od moudrého a obratného Karla IV. až po ambiciózního

Oldřicha z Rožmberka. Budete sledovat, jak se jejich osudy prolínají s náročnou cestou, kterou Parlér musel ujít, aby přetvořil svou vizi v realitu. A v tomto světě, kde se každé rozhodnutí počítá, se budete moci ponořit do tajemství, které se skrývá za slávou a krásou středověké gotiky.

Připojte se k nám na této fascinující cestě do minulosti, kde se příběh o lidském úsilí, odvaze a vizi odvíjí v náruči velkolepých staveb a politických spleťtostí. Tento román je věnován všem, kteří se chtějí ponořit do historie a pochopit, jak jednoho muže, jeden most a jeden chrám mohou změnit svět.

Kapitola 1: Shledání s císařem

Léto roku 1353, Švábský Gmünd.

Slunce pozvolna klesalo k horizontu a město zahalovalo své zdi do zlatavého závoje. Hluk staveniště chrámu svatého Kříže pomalu utichal, jen tiché zvuky kameníků pokračujících v práci zůstávaly. Petr Parlér, mladý a ambiciózní stavitel, stál na okraji rozestavěné věže, z výšky pozoroval rozlehlou krajinu pod sebou. Právě zde, na stavbě, kterou vedl jeho otec Heinrich, nasával každý den nové dovednosti. Jeho ruce už znaly tvrdost kamene, jeho mysl už dokázala rozeznat krásu a účel architektonických linií.

Tento den však přinesl něco, co změnilo jeho život navždy.

Na staveništi se objevil průvod. Vysoce postavení jezdci na koních, doprovázeni štítonoši a služebnictvem, se zastavili u chrámu. Petrovi bylo jasné, že to není obyčejná návštěva. Něco v jeho nitru mu říkalo, že tento okamžik přinese osudovou změnu. Sestoupil po dřevěném lešení dolů, zatímco se zástupci stavitelské huti již začali řadit před příchozími. V jejich čele jel muž v prostém, ale vznešeném oděvu. I když neměl na sobě žádné honosné insignie, jeho přítomnost byla nezaměnitelná.

„To je Karel IV.,“ šeptal si někdo mezi dělníky. Petr si všiml jiskřivých očí a přemýšlivého výrazu muže, který ho pozoroval s jakousi záhadnou, avšak laskavou přísností.

Karel IV. sestoupil z koně a přistoupil k dělníkům. V jeho pohledu byla nejen přirozená autorita, ale i zvědavost. Bez dlouhých formalit začal rozmlouvat s mistry stavitelské huti, zajímal se o postup stavby, technologie a plány. A pak, jakoby ho něco přitahovalo, jeho zrak spočinul na Petrovi.

„Ty jsi Parlérův syn?“ zeptal se císař, jako by ho už dávno znal.

Petr na okamžik zaváhal, ale hned se vzchopil. „Ano, Vaše Veličenstvo. Jmenuji se Petr Parlér.“

Císař přikývl a přistoupil blíž. „O tvém otci jsem slyšel mnohé, ale teď mi pověz – co stavíš ty? Jaké sny a vize máš ve svém srdci?“ Jeho hlas byl klidný, ale nesl v sobě tíhu mnoha rozhodnutí a plánů pro celé království.

Petr si vzpomněl na všechny ty noci, kdy stál nad nákresy, představoval si, jak překonává hranice, jak tvoří stavby, které vydrží věky. „Sním o tom, že jednoho dne postavím něco, co bude stejně trvalé jako kámen, z něhož pracujeme. Chrám, který bude žít dlouho po nás, místo, kde se setkají lidé i jejich modlitby.“

Karel se usmál. „To, co říkáš, je víc než jen dílo stavitele. Je to vize. A právě takového člověka potřebuji.“ Pohlédl na stavitele kolem a pak se opět otočil k Petrovi. „Pojď do Prahy. Potřebuji tě tam. Chci, aby ses stal součástí

něčeho, co přesáhne hranice času. Katedrála svatého Víta čeká na svého mistra.“

S těmito slovy Karel IV. nastoupil zpět na koně, jeho doprovod se připravil k odjezdu. Petr stál na místě, srdce mu bušilo. To, co právě slyšel, bylo nejen obrovskou poctou, ale i výzvou, která ho zavedla do neprobádaných končin jeho dovedností a možností.

Jak průvod mizel v dáli, Petr si uvědomil, že jeho život právě dostal nový směr. Teď věděl, že cesta do Prahy a katedrála svatého Víta nejsou jen jeho budoucností – jsou osudem.

Kapitola 2: Pražská katedrála

Rok 1356, Praha.

Petr Parlér stál před mohutnými základy katedrály svatého Víta. Stín věží Pražského hradu padal na rozlehlé nádvoří, kde dělníci a kameníci pracovali na dokončení stavby, která už teď vzbuzovala úctu. Kolem se hemžili pomocníci, tesaři a kováři, znící křik mistrů huti se mísil s údery kladiv. Všude bylo cítit napětí a vzrušení, ale také vědomí, že tento projekt musí překonat vše, co bylo dosud postaveno.

Petr si promnul ruce a prohlížel si nedokončené části stavby. Zdědil staveniště po velkém mistru Matyáši z Arrasu, jehož plány a vize dosud formovaly katedrálu. Avšak něco v něm volalo po změně. Věděl, že stavba svatého Víta bude jeho mistrovským dílem, dílem, které

se musí stát něčím víc než pouhým dokončením cizího plánu.

„Musím najít vlastní cestu,“ pomyslel si Petr, když procházel kolem skupiny kamenosochařů pracujících na opěrách. Chór, který tvořil centrální část stavby, byl nedokončený. Petr měl jasnou vizi: chtěl katedrálu přetvořit v něco odvážnějšího, velkolepějšího. Sítová klenba, o níž snil, byla návrhem, který v Evropě ještě nikdo neuskutečnil v takovém rozsahu. Ale právě tato ambice ho hnala kupředu.

Když procházel kolem, dělníci se na něj dívali s respektem. Již si získal jméno jako talentovaný stavitel, ale věděli, že katedrála představuje výzvu, jakou dosud nezažil. Mezi nimi stál i starý mistr kameník Mikuláš, který vedl některé z klíčových prací už za Matyáše z Arrasu.

„Tak co, Petře,“ začal Mikuláš, „víme, že máš nové plány. Slyšel jsem, že chceš změnit klenbu. Bude to risk, víš to, že?“

Petr se zastavil a podíval se na něj. „Risk to bude, ale je to cesta, kterou musíme jít.“

Chceme-li vytvořit něco nadčasového, musíme překročit to, co je běžné.“

Mikuláš na chvíli přemýšlel, než přikývl. „Rozumím ti. Ale lidé si Matyáše z Arrasu vážili. Jeho práce byla pevná a jistá. Co když tvé změny nezvládneme? Co když se nám klenba zhroutí?“

Petr se usmál. „Právě proto ji navrhuji já. A když se to podaří, bude to něco, co překoná veškeré naše obavy. Musíme posunout hranice. Katedrála svatého Víta nebude jen stavbou, bude to symbol.“

„Symbol čeho?“ zeptal se Mikuláš.

„Symbol našeho vědění, našich dovedností. Bude to monument, který bude vyprávět příběh o tom, co jsme dokázali. A bude stát navěky.“

Mikuláš si povzdechl, ale bylo vidět, že Petr ho přesvědčil. „Dobrá, chlapče. Jestli jsi si tak jistý, dám ti k dispozici nejlepší muže.“

Petr kývl a pokračoval dál. Jeho mysl se plnila myšlenkami na nové rozvržení a strukturu klenby. Chtěl, aby prostor nad chórem byl lehký, téměř plující, ale přitom pevný jako skála. Procházkou přes nádvoří mířil ke své dílně, kde na něj čekaly nákresy. Ale když dorazil, všiml si, že ho někdo sleduje. V postranním stínu stál muž, oblečený v šedém plášti, a jeho pohled byl neústupný.

„Kdo jsi?“ zeptal se Petr a přistoupil blíž.

Muž vystoupil ze stínu a odhalil svou tvář. Byl to Jan, jeden z mladých učedníků, kteří teprve začínali pracovat na stavbě. „Omlouvám se, mistře,“ začal Jan nervózně, „nechtěl jsem vás vyrušit, ale slyšel jsem o vašich plánech a... chtěl bych se učit od vás.“

Petr si ho změřil pohledem. „Už tu jsi, tak se tedy dívej a uč se,“ řekl a ukázal na rozložené nákresy. Jan přistoupil a začal je studovat. Jeho oči se rozšířily, když spatřil složitost návrhů klenby a konstrukcí. Bylo to dílo, které překračovalo rámeček běžného vzdělání a praxe.

„Tohle bude stát?“ zeptal se nevěřícně.

„Ano,“ řekl Petr klidně. „Bude to stát. A jednoho dne se lidé budou ptát, jak jsme to dokázali.“

V té chvíli Petr věděl, že stavba katedrály nebude jen jeho dílem. Přitáhne nejlepší stavitele, sochaře a mistry z celé Evropy. A pod jeho vedením zde vznikne něco, co bude odkazem jejich doby. Katedrála svatého Víta se stane ztělesněním lidské kreativity, odvahy a touhy překonávat hranice možného.

A on, Petr Parlér, stál na počátku této velké výzvy.

Kapitola 3: Stavitelé a sen

Praha, jaro 1357.

Stavení huť katedrály svatého Víta začínala být rušným středem evropského stavitelství. Petr Parlér, teď již plně zodpovědný za její dokončení, pozoroval, jak se jeho sny mění v realitu. Vedle něj pracovali nejlepší mistři své doby, ale mezi nimi vyčníval jeden mladý muž. Jan, který se odvážil požádat o místo učedníka, se rychle učil a ukazoval nesmírný talent. Jeho pohled na věci byl jiný – odvážný, ale praktický. Petr v něm začal vidět něco, co by ho mohlo časem přerůst. Byl mladý, ale jeho mysl již přetékala nápady a odhodláním.

Na nádvoří huť hlučela v plném proudu. Kamenné bloky se přinášely na lešení, tesaři pracovali na bednění pro klenby a sochaři se pokoušeli zachytit v kameni tváře svatých. Každý kout staveniště byl oživen smyslem pro

velkolepost, každý detail byl součástí většího plánu.

Jednoho dne, když se slunce zvedalo nad Vltavou a zalévalo město ranním světlem, Petr s Janem stáli na lešení vysoko nad zemí a sledovali, jak dělníci pokládají první kameny budoucí síťové klenby. Parlér cítil napětí, jak se jeho plány začínaly materializovat. Bylo to poprvé, co si dovolil snít o něčem tak monumentálním, a teď, když to skutečně vznikalo, nebyl si jistý, jestli cítí hrdost, nebo obavy.

„Bude to fungovat?“ zeptal se Jan, zatímco sledoval kameníky srovnávající první bloky. Jeho hlas zněl spíše s údivem než pochybností.

Petr se na něj podíval a usmál se. „Musí. Jiná možnost není.“

Byla to pravda. Od chvíle, kdy se rozhodl pro síťovou klenbu, kterou nikdo předtím neviděl v takovém rozsahu, už nebylo cesty zpět. Katedrála se stala nejen stavbou, ale také testem lidských schopností. Každý blok, každý

oblouk byl pečlivě spočítán a navržen tak, aby podporoval obrovskou váhu nad sebou a zároveň vytvářel iluzi lehkosti.

Jan kývl a dál pozoroval práci. „Vidíš tu malou prasklinu v tom rohu?“ ukázal na jeden z kamenů. „Co když se zvětší?“

Petr přimhouřil oči a podíval se na místo, které Jan ukazoval. Prasklina byla nepatrná, sotva viditelná, ale Jan měl dobré oko. „Zajdu za kameníkem. Mohl by to být problém, ale nic, co by nešlo opravit.“

Zatímco Petr odešel za mistrem kamenosochařem, Jan se přistihl, že se cítí osaměle, vysoko na lešení, kde se většina práce odehrávala nad úrovní městského života. Měl pocit, že je součástí něčeho většího, ale také si uvědomoval, jak křehká je celá struktura – nejen katedrála, ale i jejich sny. Všechno bylo založeno na správných výpočtech, na schopnostech mužů, kteří pracovali s kamenem, na vědomostech generací před nimi.

Když se Petr vrátil, měl ve tváři vážný výraz. „Kameník říká, že ten blok musí ven. Bude to znamenat zdržení.“

Jan přikývl. „Je to lepší než riskovat zhroucení klenby.“

Petr si povzdechl. „Ano, máš pravdu. Musíme být opatrní, ale zároveň nesmíme ztratit směr. Každý krok musí být přesný, každý blok musí být na správném místě.“

Bylo pozdě odpoledne, když dělníci dokončili náhradu poškozeného kamene. Petr s Janem pokračovali v dohledem nad pokládkou dalších bloků a konstrukce pomalu rostla před jejich očima. Katedrála se stávala živým organismem, každý kámen byl jeho buňkou, každá část vytvářela harmonii s celkem.

Večer, když práce na den skončila, Petr zůstal na staveništi déle než ostatní. Procházel se mezi nedokončenými pilíři a přemýšlel. Každý krok vpřed byl malým vítězstvím, ale cesta byla ještě dlouhá. Ačkoliv ho práce naplňovala, cítil tíhu odpovědnosti. Stavěl něco, co mělo přetrvat

věky, a každý chybný krok mohl způsobit katastrofu.

Jak se procházel mezi tmavými, nedokončenými oblouky, přistihl se, že si vzpomíná na své první setkání s Karlem IV. Císař měl tehdy v očích stejný pohled jako dnes Petr – víru v něco, co přesahuje jednotlivce, v odkaz, který bude žít dál. A Petr věděl, že právě proto nemůže selhat. Tato katedrála nebude jen dílem jeho rukou, ale odkazem jejich doby.

S těmito myšlenkami se zastavil před nehotovým chórem. Podíval se nahoru, kde jednou bude stát velkolepá klenba, a zašeptal si: „Tohle dokážeme.“

Petr věděl, že před ním ještě leží roky tvrdé práce. Ale každý den ho posouval blíž k jeho snu – katedrála svatého Víta bude stát jako svědectví o odvaze, víře a umění. A bude to jeho dílo.

Kapitola 4: Zkouška odvahy

Léto 1359, Praha.

Petr Parlér se probudil brzy. Svítání zbarvilo Pražský hrad do růžových tónů a v dálce bylo slyšet první údery kladiv, jak se dělníci začali připravovat na další den. Katedrála svatého Víta stála před nimi jako monument, který se pomalu, ale neúprosně blížil k dokončení. Avšak dnešní den měl být jiný. Petr to cítil v každém kousku svého těla. Dnes je čekala první velká zkouška.

Síťová klenba, na kterou Petr soustředil veškeré své úsilí, měla být poprvé zatížena vlastní vahou. Bude to první skutečný test jeho návrhu – test, který mohl rozhodnout o úspěchu či neúspěchu celé stavby. Po měsíce jeho tým pečlivě připravoval konstrukci, pokládal kameny

a ladil detaily. Teď přišel čas ukázat, zda jejich výpočty, vize a odhodlání obstojí.

Když dorazil na staveniště, Mikuláš, starý mistr kameník, už byl na místě. Jeho obličej byl unavený, ale oči byly jasné a soustředěné. Byl to muž, který během své kariéry viděl úspěchy i nezdary. A ačkoliv si stále zachovával skepsi k některým Petrovým odvážným návrhům, dnes byl připraven stát po jeho boku.

„Dnes je ten den, co?“ prohodil Mikuláš, když Petr dorazil.

„Ano,“ odpověděl Petr a vdechl chladný ranní vzduch. „Dnes zjistíme, jestli to, co jsme naplánovali, funguje.“

Všichni se shromáždili u lešení kolem klenby. Dělníci, tesaři, kameníci – všichni si byli vědomi významu tohoto okamžiku. Petr vylezl na lešení a prošel kolem prvních kamenů. Síťová klenba byla technický zázrak své doby, její složité oblouky se zdály tančit nad hlavami jako pavučina. Každý oblouk byl navržen tak, aby nesl váhu toho druhého, a společně tvořily

harmonickou konstrukci, která měla odolat všem tlakům.

„Připraven?“ zeptal se Mikuláš, když se postavil vedle Petra.

Petr přikývl. „Začněte uvolňovat podpěry,“ přikázal hlasitě. Zvuk jeho hlasu se nesl po staveništi a dělníci se dali do pohybu. Postupně začali uvolňovat dřevěné podpěry, které dosud držely klenbu na místě.

Napětí bylo hmatatelné. Každý pohyb, každý praskot dřeva vyvolával zadržení dechu mezi přihlížejícími. Oči všech se upíraly na oblouky nad nimi, jako by se báli, že každý okamžik může být osudný. Minuty se vlekly jako hodiny.

První podpěra byla uvolněna. Klenba zůstala stát. Poté druhá, třetí. Každá další podpěra, která se sesouvala dolů, nechávala klenbu stále stabilní. Zdálo se, že všechno jde podle plánu, ale stále tu byla poslední velká zkouška – hlavní oblouk, který nesl největší část váhy celé konstrukce.